

Uzaktan Yabancı Dil Eğitiminde Öğrencilerin Yazılı Metinlerindeki Hatalara Yönelik Geri Bildirim Vermeye İlişkin Çevrimiçi Platform Geliştirme Projesi

Sevinç SAKARYA MADEN¹

Furkan KOCA²

¹Prof. Dr., Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, sevincmaden@trakya.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5954-9565>

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı, Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı, kocafurkan@outlook.com.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7559-3483>

Özet: Hata yapmak öğrenme sürecinin en temel ve en doğal parçalarından biri olarak görülmektedir. Bu nedenle, yabancı dil öğrenen öğrenciler tarafından da hedef dil kullanımında yazılı veya sözlü hatalar yapılmaktadır. Yabancı dil derslerinde yapılan hatalara ilişkin dönüt verilip hataların kaynağı gösterilirse ya da derslerde hata yapmayı önleyici tedbirler alınır ve gerekli bilgiler verilirse bu tür hatalar öğrenciler için oldukça öğretici olabilmektedir. Bunu sağlamanın yollarından biri, öğrencilerin ürettikleri metinlerindeki hataları derslerde ele alıp öğrencilerin hatalarını veya eksikliklerini kendi kendilerine düzeltmelerine olanak sağlayacak etkinlikler yapmaktır. Ancak günümüzde COVID-19 salgını nedeniyle yüz yüze eğitime ara verilmiş olduğu için sınıf ortamında bu tür hataların üzerinde durmak ve öğrenciler arasında konuyla ilgili tartışmalar yürütmek mümkün değildir. Ayrıca, giderek artan dijitalleşmenin etkisiyle uzaktan eğitim tüm dünyada popülerleşmektedir. Bunun bir sonucu olarak öğrenme süreçleri de dijital ortamlara taşınmaktadır. Bu çalışmada, uzaktan eğitim yabancı dil derslerinde bu tür hata düzeltme alıştırmalarının çevrimiçi platformlar yardımıyla yapılıp yapılamayacağı araştırılmıştır. Bu bağlamda, öğretmenlerin öğrenci metinlerindeki hata veya eksikliklere dönüt verebileceği çevrimiçi bir platform geliştirilmiştir. Buna ek olarak, yazılı metinlerdeki hataların düzeltilmesine ilişkin alıştırmaların bu platform ile nasıl gerçekleştirilebileceği konusunda bilgiler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan yabancı dil öğretimi, Almanca yazılı metinler, Yanlılar, Çevrimiçi geri bildirim

An Online Platform Project For Giving Feedback On Mistakes in Students' Texts in Distance Foreign Language Education

Abstract: Making mistakes is one of the most basic and natural parts of the learning process. As a result, students that learn a foreign language make written or verbal mistakes when using the target language. If teachers give feedbacks on the mistakes made by students and show the reasons of their mistakes, or if they take measures to prevent mistakes and give necessary information to correct the mistakes, such mistakes of students can be quite instructive for them. One of the ways to achieve this is to use the mistakes in the texts produced by the students in the lessons to prepare activities that allows the students to correct their mistakes or deficiencies. However, nowadays it seems impossible to make such activities in the classroom as face-to-face education has been suspended due to the COVID-19 outbreak. In addition, distance education is becoming increasingly popular all over the world due to the effect of increasing digitalization. As a result, learning processes are also transferred to the digital world. This paper researches whether such exercises for correcting mistakes can be provided with the help of online platforms in distance education. Moreover, it develops an online platform that enables to give feedback on the mistakes in the students' texts and to prepare online correction exercises from students' written mistakes. In addition, this paper shows how teachers and students can use this platform.

Key Words: Distance foreign language education, German texts, Mistakes, Online Feedback

1. GİRİŞ

Milyonlarca insanın enfekte olduğu COVID-19 hastalığı nedeniyle tüm dünyada pandemi ilan edilmiş ve birçok ülkede yüz yüze eğitimin yerini uzaktan eğitim almıştır. Türkiye de bu süreçte tüm eğitim kademelerinde uzaktan eğitime geçen ülkelerden biri olmuştur. Uzaktan eğitim kavramının literatürdeki mevcut tanımları bazı farklılıklar gösterse de bu tanımların ortak noktası olarak uzaktan eğitim; öğrenci ve öğretmenin birbirinden farklı ortamlarda bulunduğu eğitim şekli olarak özetlenebilir (bkz. Kaya, 2002).

Uzaktan eğitimin tarihçesi oldukça eski zamanlara kadar uzanmaktadır. Kırık'a (2014) göre uzaktan eğitim dersleri dünyada ilk kez 1700'lü yıllarda mektuplar aracılığıyla gerçekleşmiştir. Türkiye'de ise uzaktan eğitimin gelişimi dünyanın diğer ülkelerine kıyasla daha geç bir tarihte olmuştur. Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında uzaktan eğitim üzerine tartışmalar başlamış, 1950'li yıllarda ise ilk kez mektup yoluyla uzaktan eğitime geçilmiştir (Bozkurt, 2017). Dünyayla birlikte Türkiye'de de uzaktan eğitime olan yönelim son yüzyılda gelişen web teknolojileriyle birlikte artış göstermiştir denilebilir. Öyle ki bu yüzyılın henüz ilk yıllarında bile 100'den fazla ülkede on binlerce uzaktan eğitim

programı öğrencilerin erişimine sunulmuştur (White, 2003). Bu sayı günümüzde oldukça artmıştır. Örneğin son yıllarda ABD'deki üniversitelerden mezun olan her üç öğrenciden biri uzaktan eğitim programlarından mezun olmaktadır (Bastrikin, 2020). Türkiye'de ise son yıllarda lisans düzeyinde mezun olan öğrencilerin yaklaşık %20'sini uzak ve açıktan öğretim öğrencileri oluşturmaktadır (bkz. Can, 2019). Görüldüğü gibi bu sayı Türkiye'deki üniversitelerde ABD'dekiler kadar yüksek olmasa da özellikle pandemi döneminde uzaktan eğitimdeki öğrenci sayılarında çok büyük bir yükselme yaşanmış ve sadece Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda bile 7 milyondan fazla öğrenci internet üzerinden uzaktan eğitime dâhil olmuştur (MEB, 2020). Ayrıca artık üniversitelerin ya da diğer kademelerdeki eğitim kurumlarının yüz yüze programlarında var olan birçok bölümü veya dersi uzaktan eğitim programında da sunmasının dışında kurumsal olmayan ve çeşitli internet siteleri aracılığıyla yazılımdan müzik aleti çalmaya kadar hemen her konuda uzaktan eğitim veren bireysel öğreticiler de söz konusudur.

Günümüzde giderek popülerliği artan uzaktan eğitimin on sekizinci yüzyıla kadar uzanan tarihi içerisinde yaşadığı dönüşüm farklı dönemler altında ele alınmaktadır. Ergüney (2015) uzaktan eğitim modellerini postayla eğitimin yapıldığı birinci nesil; televizyon, radyo ve videokasetler gibi çoklu ortamlarla eğitim yapılan ikinci nesil; telekonferans veya videokonferans sistemlerinin kullanıldığı üçüncü nesil; internetin kullanıldığı dördüncü nesil; internet siteleri üzerinden açık erişimli eğitim yapılan beşinci nesil ve son olarak mobil cihazların yaygınlaşmasıyla öğrencilerin daha aktif hale gelerek kendi kaynaklarını oluşturup diğer öğrencilerle paylaştığı altıncı nesil uzaktan eğitim olarak altı nesil içinde toplamıştır. Devran ve Elitaş'a (2017) göre günümüzde uzaktan eğitim modelleri canlı derslerle öğrencilerin interaktif katılım gösterdiği eş zamanlı uzaktan eğitim ve öğrencilerin önceden hazırlanmış materyallerle çalıştığı eş zamansız uzaktan eğitim olarak iki başlık altında kategorize edilebilir.

Eş zamansız eğitim, uzaktan eğitimi yüz yüze eğitimden ayıran en belirgin özelliklerden biri olarak gösterilebilir. Uzaktan eğitimin sunduğu bu tarz olanaklar sayesinde bazı durumlarda yüz yüze eğitimden daha avantajlı olduğunu iddia eden çalışmalar bulmak mümkündür. Arat ve Bakan (2011) öğrenen özerkliği, ilgi duyulan alanda yaşam boyu öğrenme olanağı, çalışanların işlerinde ve kariyerlerinde aksama olmadan eğitim alabilmeleri ve maliyet düşüklüğü gibi faktörleri uzaktan eğitimin avantajları olarak saymıştır. Çiftçi (2015) ise uzaktan eğitimin beraberinde getirdiği düşük maliyet, geniş

kitlere eğitim ulaştırma imkânı ve eğitimde fırsat eşitliği gibi avantajların yanı sıra öğrencilerin sosyalleşmesini engellemesi, teknolojiye bağımlılık yaratması ve yabancı dil öğretiminde problemler olması gibi dezavantajlar da sıralamıştır. Fakat bu bölümün ilk paragrafında da belirtildiği gibi uzaktan eğitimin bazı konularda avantajlı ve ucuz bir alternatif olmaktan ziyade eğitimin devam edebilmesi için tek seçenek olarak kaldığı durumlar da yaşanmaktadır.

Eğitimin her alanında olduğu gibi yabancı dil eğitiminin başarısında da önemli rol oynayan çeşitli faktörler vardır. Bu nedenle yabancı dil öğretimiyle ilgili geçmişten günümüze kadar birçok farklı yaklaşım, yöntem, teknik, materyal vb. geliştirilmiş ve geliştirilmeye devam etmektedir. Bu tip gelişmeler yabancı dil eğitim ve öğretimi daha başarılı kılmak için öğretim ortamında neyin nasıl olması gerektiğini belirleme uğraşındadır denilebilir. Bu konuda alanyazında önemli görülen şeylerden biri de öğrencilerin yabancı dilde yaptıkları yazılı ve sözlü hatalar ve öğretmenlerin bu hatalar karşısında üstlendiği roldür. Öğrencilerin yazılı hataları karşısında yapılabilecek şeylerden biri, bu hataları bir alıştırmaya türü olarak derslere dâhil etmektir. İkinci bölümde bu konuya detaylı bir şekilde değinilmiştir. Türkiye'deki uzaktan yabancı dil eğitiminde bu tarz hata düzeltme alıştırmalarına yeterince yer verilmediği düşünülmüştür. Bu çalışmanın amacı, uzaktan yabancı dil eğitimindeki öğrencilerin ödevlerinde yer alan yazılı hataları öğrenciler için öğretici bir çevrim içi alıştırmaya türüne dönüştürmek için kullanılabilecek bir platform geliştirmektir. Bu amaç için bir internet sitesi kurulmuş ve kullanıma hazır hale getirilmiştir. Geliştirilen sistem her dildeki metinlerde kullanılabilir olarak tasavvur edilmiştir. İnternet sitesinin sistem ve tasarım geliştirmeleri tamamlandıktan sonra kodlama aşamasında profesyonel destek alınmıştır.

2. YABANCI DİL ÖĞRENİMİNDE HATA KAVRAMI

Yabancı dilin yazılı veya sözlü kullanımında yapılan hatalar için birçok tanımlama mevcuttur. Lewandowski (1984) bir dilin kurallarına uymayan ve iletişimde yanlış anlaşılmalara yol açabilecek her şeyi hata olarak tanımlamaktadır. Kleppin'e (1998) göre hem ana dil hem de yabancı dil öğrenme sürecinin doğal bir parçası olan hatalar, öğrencinin mevcut bilgilerinden yola çıkarak hedef dille ilgili bir takım varsayımlar ürettiğini gösterir. Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesine (AOÖÇ, 2013) göre dil kullanımında yapılan hatalar; bir konunun

öğrenilmediğine, dersin verimsiz geçtiğine ya da öğrencilerin hata yapmaktan korkmadan hedef dilde iletişime girmek istediğine işaret edebilir. Jobeen, Kazemian ve Shahbaz (2015) ise hataları eksik öğrenmenin bir sonucu olarak

tanımlamaktadır. Tüm bu tanımlamalardan anlaşılacağı gibi hataların temelinde çok farklı sebepler yatabilir. Kleppin (2010), öğrencilerin yabancı dili kullanırken hata yapmalarına yol açan bu sebepleri aşağıdaki gibi açıklamıştır:

Tablo 1: Yabancı Dil Kullanımında Hatalara Neden Olan Faktörler

Hataya Yol Açan Sebepler	Açıklamalar/Örnekler
Bilinen diğer dillerin etkisi	Öğrencinin ana dilindeki veya bildiği diğer dillerdeki yapıları hedef dile taşıması hataya sebep olabilir.
Hedef dildeki yapıların genelleştirilmesi	Örneğin düzenli fiiller için kullanılan yapıların düzensiz fiillere uygulanması hataya sebep olabilir.
İletişim stratejileri	Hata yapmaktan korkan öğrenciler, çeşitli iletişim stratejileri uygulayarak yalnızca doğruluğundan emin olduğu cümleleri kullanmayı ve bu yolla hatadan kaçınmayı isteyebilir. Fakat bu durum öğrencilerin hatalarını sınamasına engel olacağı için yanlış öğrenilen yapıların düzeltilmesi sürecini aksatıp hatanın kalıcı hale gelmesine sebep olabilir.
Öğrenme stratejileri	Örneğin bilinmeyen kelimeler yerine dilde olmayan yeni kelimeler üretmek ve karşılıklı iletişimde bulunulan kişi tarafından düzeltilmeyi beklemek gibi öğrenme stratejileri "bilinçli" hatalara sebep olabilir.
Ders içi faktörler	Bir konunun ders içerisinde yeterince işlenmemesi konunun yanlış öğrenilmesine veya daha önceki konularla karıştırılmasına sebep olabilir.
Kişisel faktörler	Heyecan, stres, yorgunluk vb. kişisel faktörler yabancı dilde hata yapmaya sebep olabilir
Sosyokültürel faktörler	Bir ifade iki farklı kültürde çok farklı anlamlar gelebilir. Bu nedenle bir öğrencinin bazı durumlarda kendi kültüründe normal olan bu ifadeyi hedef dilde de aynı şekilde kullanması kültürel farklılıktan dolayı uygun olmayıp iletişimde hataya sebep olabilir.

Kaynak: Kleppin, 2010.

Tablo 1’de sayılan maddelerin hepsi yabancı dil kullanımında hataya sebep olan faktörler arasında gösterilmiştir. Buna karşın Ellis (1997) hata ve yanlış kavramları arasında ayırma gitmiştir. Ellis’e (a.g.e.) göre hedef dilde ifade edilmek istenen şeyin doğrusunu bilmemekten kaynaklanan problemler hata olarak görülebilecekken; doğrusu bilinmesine rağmen stres vb. anlık kişisel faktörlerden kaynaklanan problemler yanlış olarak sınıflandırılmalıdır. Yine de bu çalışmada böyle bir

ayırma gidilmeyip hata ve yanlış kavramları aynı anlamda kullanılmıştır.

Öğrencilerin yabancı dil kullanımındaki hatalar yazılı veya sözlü şekilde ortaya çıkabilir. Öğretmenler, yazılı hataların düzeltilmesinde çeşitli yollara başvurabilir. Ellis (2009) öğretmenlerin yazılı hataları düzeltirken kullandığı altı farklı yöntem tespit etmiştir. Bu yöntemler aşağıdaki tabloda açıklamalarıyla beraber gösterilmiştir:

Tablo 2: Öğretmenlerin Yazılı Hataları Düzeltirken Kullandığı Yöntemler

Hata Düzeltme Şekilleri	Açıklamalar
Doğrudan düzeltme	Öğretmen metindeki hataları direkt düzeltir.
Dolaylı düzeltme	Öğretmen metindeki hataları öğrenciye gösterir ama düzeltmez.
İpucuyla düzeltme	Öğretmen metindeki hataları işaretleyip hatanın kaynağına yönelik ipuçları yazar.
Seçerek düzeltme	Öğretmen metindeki tüm hataları düzeltmek yerine sadece belirli türdeki hatalara odaklanır.

Elektronik ortamlara yönlendirme	Öğretmen metindeki hataları tespit edip öğrenciyi bu yapıların doğru kullanımını görebileceği internet sitesi vb. elektronik ortamlara yönlendirir.
Yeniden formüle etme	Öğretmen öğrenci metnini orijinaline sadık kalarak düzenler ve metindeki ifadeleri hedef dilin doğal kullanımına en uygun şekilde yeniden formüle eder.

Kaynak: Ellis, 2009: 98.

Tablo 2'deki hata düzeltme şekillerine bakıldığında her düzeltme şekli için olumlu ve olumsuz düşünceler geliştirilebilir. Örneğin ilk bakışta doğrudan düzeltmenin zaman açısından daha tasarruflu olacağı ama öğrencileri pasif bir role soktuğu için hedef dilin öğreniminde dolaylı düzeltme ya da ipucuyla düzeltme kadar katkı sağlamayacağı düşünülebilir. Seçerek düzeltme yöntemi öğretmenin odaklandığı yapıların öğrenilmesine katkı sunsa da görmezden gelinen hataların kalıplaşmasına yol açabilir. Elektronik ortamlara yapılan yönlendirme tüm sorumluluğu öğrenciye devredip hatayla öğrenciyi baş başa bırakacağı için hatanın düzeltilmemesine ya da hatanın başka bir hatayla "düzeltmesine" sebep olabilir. Öğrenci metinlerini hedef dilin ana dili konuşucusuna göre yeniden formüle etmek o dilin doğal kullanımının öğrenilmesi açısından faydalı olabilecek bir durum olsa da öğrencilerin kendi yazdıklarının sürekli olarak değiştirilmesi hedef dilde üretim anlamında özgüvensizliğe neden olabilir. Bu nedenle yukarıda listelenen yazılı hata düzeltme şekillerinden hangisinin daha faydalı olduğunu belirlemeye yönelik hem yurt içinde hem de yurt dışında birçok çalışma yapılmıştır (Uzun ve Köksal, 2020; Babanoğlu ve diğerleri, 2018; Dlaska ve Krekeler, 2015; Eslami, 2014; Van Beuningen ve diğerleri, 2008; Sachs ve Polio, 2007). Fakat bu çalışmalar ortak bir sonuca varamamıştır. Örneğin çalışmalardan bazıları doğrudan düzeltme şeklini öğrenciler açısından daha faydalı bulmuşken (Van Beuningen ve diğerleri, 2008) bazı çalışmalar bunun tam zıttı olarak dolaylı düzeltmenin daha faydalı olduğu sonucuna ulaşmıştır (Uzun ve Köksal, 2020; Eslami, 2014). Bazı çalışmalar yazılı hata düzeltmelerinin öğrencilere önemli bir katkı sağlamadığını tespit etmişken (Dlaska ve Krekeler, 2015), bazı çalışmalar ise tam aksine her düzeltme şeklinin oldukça faydalı olduğunu söylemiştir (Babanoğlu ve diğerleri, 2018). Bu sonuçlar yazılı hata düzeltmelerinde ideal bir geri bildirim şeklinin söz konusu olmadığını göstermektedir. Hangi düzeltme türünün daha faydalı olacağı öğrenci grubu, öğretmenin tutumu, hata türü gibi değişkenlere göre farklılık gösterebilir.

Yazılı hataları düzeltmenin bir başka yolu da bu hataları öğrenciler için bir alıştırmaya şekline dönüştürmektir. Kleppin (bkz. 1998), yazılı metinlerdeki hataları düzeltme alıştırmaları için çok sayıda alternatif sunmuştur. Bunlardan bazıları; öğrencilerin kendi metinleri üzerinde çalışması, tüm öğrencilerin seçili tek bir metin üzerinde çalışması veya öğrencilerin metinlerini birbirleriyle değişip her öğrencinin başka bir öğrencinin metni üzerinde çalışması olarak açıklanabilir. Bu çalışmada geliştirilen platformla öğretmenin tercihinin göre yukarıda sayılan tüm alıştırmaya şekillerine göre alıştırmalar oluşturulabilir.

3. YAZILI METİNLERDEKİ HATALARA İLİŞKİN DÖNÜT VERMEK AMACIYLA GELİŞTİRİLEN PLATFORMUN İŞLEYİŞİ

Bu bölümde, uzaktan eğitim yabancı dil derslerinde öğrenciler tarafından yazılan metinlerdeki hataları çevrim içi hata düzeltme alıştırmalarına dönüştürmek için geliştirilen platform tanıtılmaya çalışılmıştır. Platformun tanıtımı, iki alt başlık içinde toplanmış ve böylece hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin bu çalışma kapsamında geliştirilen platformu nasıl kullanabilecekleri iki ayrı konu olarak ele alınmıştır. Burada sunumu yapılan platform tasarımı yalnızca bir prototip olup uzaktan eğitimdeki yabancı dil derslerinde yapılabilecek uygulamalara bir örnek sunabilmeyi hedeflemiştir. Çalışmada geliştirilen platforma <https://yazimdenetimi.com> adresinden ulaşılabilmekte ve platform şu andaki haliyle kullanılabilir.

Platform HTML ve PHP altyapısı kullanılarak hazırlanmıştır. Altyapı kodlamasında profesyonel destek alınmıştır. Platformun temel işleyiş prensibi, öğretmenin sisteme eklediği metinlerdeki hatalı yerleri işaretleyip çeşitli ipuçları vererek düzeltmesi; öğrencilerin ise metinde öğretmen tarafından işaretlenmiş yerleri ipuçlarından yola çıkarak düzeltmeye çalışması şeklindedir. Eğer öğrencinin yaptığı düzeltme öğretmenin daha önceden sisteme girmiş olduğu düzeltmeyle eşleşirse öğrencinin cevabı sistem tarafından doğru kabul edilmektedir. Platformun yer aldığı web adresine girildiğinde ilk açılan sayfa şekil 1'deki gibidir:

Şekil 1: Geliştirilen Platformun Yer Aldığı Web Adresinin Açılış Sayfası

YAZIM DENETİMİ

yazimdenetimi.com | uzaktan yabancı dil eğitiminde online alıştırmaya hazırlama platformu! Platforma giriş için tıklayın.

yazimdenetimi.com uzaktan yabancı dil dersleri veren öğretmenlere online yazılı hata düzeltme alıştırmaları hazırlama imkanı vermek için tasarlanmıştır.

PLATFORMA GİT

İster öğretmen olun ister öğrenci. Sistemi nasıl kullanacağınızı görmek için aşağıdaki videoyu izleyebilirsiniz.

yazimdenetimi.com nasıl kullanılır?

Daha sonr... Paylaş

yazimdenetimi.com

Videoda cevabını bulamadığınız sorulara aşağıdan ulaşabilirsiniz.

yazimdenetimi.com nedir?

"Bu sitenin amacı nedir?", "Hedef kitlesi kimlerdir?" vb. soruların cevabı için buraya tıklayın.

Öğretmenler nasıl kullanılabilir?

"Nasıl kayıt olabilirim?", "Nasıl alıştırmaya oluşturabilirim?", "Alıştırmaları öğrencilerle nasıl paylaşabilirim" vb. soruların cevabı için buraya tıklayın.

Öğrenciler nasıl kullanılabilir?

"Sistemi nasıl kullanabilirim?", "Öğretmenimin oluşturduğu alıştırmayı nereden bulabilirim?" vb. soruların cevabı için buraya tıklayın.

Yukarıdaki şekilde de görüldüğü gibi, platform için kurulan internet sitesinin ilk sayfasında platforma yönlendiren bir buton, bir video ve videonun altında 3 farklı buton bulunmaktadır. Videoda platformun öğrenciler ve öğretmenler tarafından nasıl kullanılacağı uygulamalı bir örnekle gösterilmiştir. Video altındaki butonlarda ise geliştirilen platformun amacını, platformun öğretmenler tarafından nasıl kullanılacağını ve öğrencilerin

sistemde nasıl alıştırmaya çözeceğini yazılı olarak açıklayan sayfalara yönlendirme yapılmıştır. Platformu kullanmak isteyen öğretmen veya öğrenciler, ana sayfada bulunan "platforma git" butonuna tıklamalıdır. Bu butona tıkladığında platformun giriş sayfası açılmaktadır. Platforma daha önce kayıt olmamış öğretmen ve öğrenciler bu giriş sayfası üzerinden "kayıt ol" butonuna tıklayıp kendilerine uygun üyelik tipini seçerek kayıt

olabilmektedir. Platformun üye girişi yapıldıktan sonraki işleyişi aşağıdaki alt başlıklarda öğretmenler ve öğrenciler açısından ayrı ayrı açıklanmıştır.

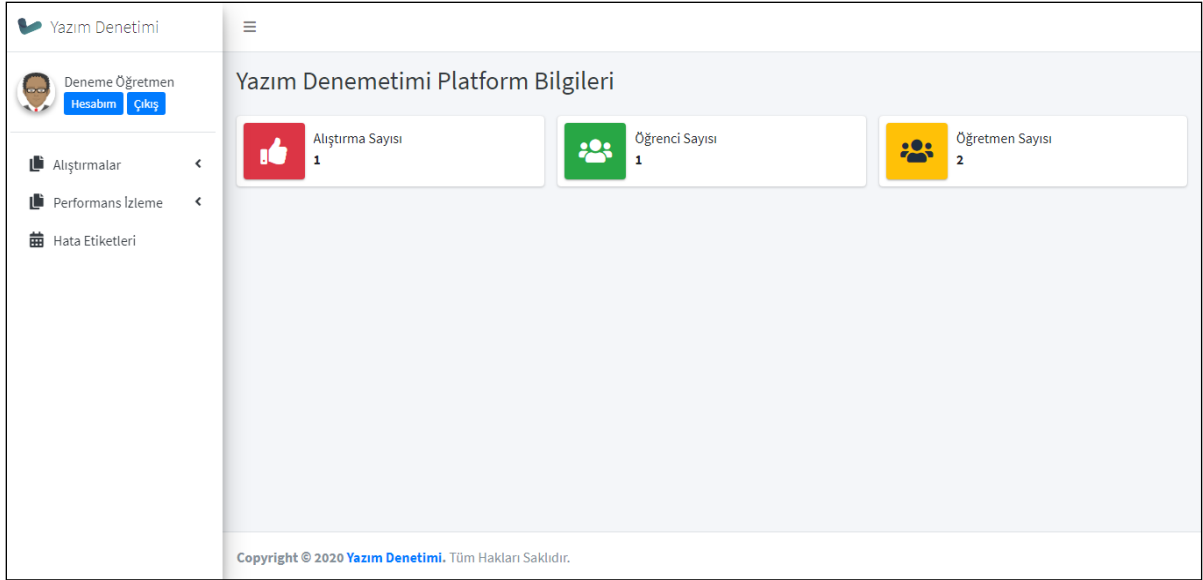
3.1. Platformun Öğretmenler Tarafından Kullanımı

Sistemde işlenip kullanılacak yazılı materyalleri elde edebilmek için öncelikle öğrencilere bir takım yazılı ödevler vermek gerekmektedir. Bu ödevler, ders kitabının konusuyla uyumlu bir şekilde örneğin bir mektup ya da e-posta yazma ödevi olabileceği gibi, öğrencilerin ilgi duydukları konularda serbestçe yazabilecekleri ödevler de olabilir. Sınıftaki öğrenci sayısına göre ödevin sayfa sayısını yalnızca 1 sayfayla sınırlamak sistemin işleyişi açısından daha iyi olabilir. Çünkü öğrenciler alıştırmaları sırasında sınıftaki diğer öğrencilerin metinleri ile de

çalışacaktır. Metin sayısı çok olacağı için uzun metinler öğrencilerin motivasyonunu düşürebilir. Ayrıca sisteme eklenecek metin sayısında da yine sınıftaki toplam öğrenci sayısına göre sınırlamaya gidilebilir. Böyle bir durumda öğretmen öğrencilerin ödevleri arasından tercihine göre daha az veya daha çok hatalı metinleri seçip sisteme ekleyebilir.

Bu çalışmada geliştirilen platformun amacı öğrenci metinlerindeki hataların yine öğrenciler tarafından düzeltilmesini sağlamaktır. Bu nedenle yazılı metinlerdeki hataları düzeltme alıştırmalarının ilk şartı, alıştırmalarda daha önce öğrenciler tarafından yazılmış metinlere yer vermektir denilebilir. Böyle metinler, öğrencilere verilen yazılı ödevler sayesinde elde edilebilir. Öğretmenin yazılı ödev için belirlediği süre dolup ödevler Word ya da PDF gibi elektronik dosya formatlarında toplandıktan sonra sistem aşağıdaki gibi işleyecektir:

Şekil 2: Öğretmenler İçin Platformun Giriş Sayfası

Öğretmenler sisteme kayıt olup eposta adresleri ve kayıt sırasında belirledikleri şifreleri kullanarak sisteme giriş yapabilir. Geliştirilen platform şu anda bağımsız bir proje olduğu için öğretmenlerin ve öğrencilerin sisteme kayıt olmasını gerektirse de benzer bir platform kurumsal bir şekilde kullanıldığında eğitim kurumlarının otomasyonu ile entegre olarak çalıştırılabileceği için ayrıca kullanıcı

kaydı ve girişi yapmaya gerek kalmadan da kullanılabilir.

Platformda bir alıştırma oluşturmak isteyen öğretmen, sol menüde "alıştırmalar" butonunun içinde yer alan "alıştırma ekle" butonuna tıklar. Açılan sayfa üzerinden alıştırmaya eklemek istediği hatalı metinleri ekler (Şekil 3):

Şekil 3: Öğrencilerden Gelen ve Hata İçeren Metinleri Platforma Ekleme Sayfası

Yazım Denetimi

Deneme Öğretmen
Hesabım Çıkış

Alıştırmalar

Alıştırma Ekle

Alıştırmalarım

Performans İzleme

Hata Etiketleri

Alıştırma Oluştur

Alıştırma Başlığı

Sınıf/Şube - Alıştırma Başlığı

Bitiş Tarihi

15.07.2020

Metin Bilgileri

Metin Başlığı

Große Da-Vinci-Ausstellung

Metin Detayı

Die Ausstellung ist in dem berühmten Louvre-Museum in der Stadt Paris. Die Besucher können mehr als 160 Bilder, Zeichnungen und Modelle von da Vinci anschauen. 200.000 Menschen haben bereits Eintritts-Karten reserviert. Es ist etwas ganz Besonderes, wenn so viele Kunst-Werke von Leonardo da Vinci an einem Ort zu sehen sind.

Einige berühmte Kunst-Werke sind aber nicht dabei. Es war entweder zu gefährlich, sie zu transportieren. Oder Museen haben die Kunst-Werke nicht verliehen. Auch die berühmte „Mona Lisa“ ist in der Ausstellung nur als Computer-Animation zu sehen. Sie hängt zwar bereits im Louvre, aber in einem anderen Saal.

Copyright © 2020 Yazım Denetimi. Tüm Hakları Saklıdır.

Metinlerin takibini kolaylaştırmak için her metne farklı bir başlık verilebilir. Bu aşamada metinlerdeki hataları işaretleme işlemi yapılmaz, sadece alıştırmada bulunması istenen metinler tek tek eklenir. Tüm metinler eklendikten sonra sayfanın altında bulunan “alıştırma oluştur” butonuna basılarak sisteme kaydedilir. Metin ekleme işlemleri

tamamlanıp yeni oluşturulan alıştırma sisteme kaydedildikten sonra metinlerdeki hataları işaretleme aşamasına geçilir. Hataları işaretlemeye başlamak için öncelikle sol menüden “alıştırmalar > alıştırmalarım” yolu izlenmelidir. Öğretmenler alıştırmalarım sayfası sayesinde sisteme ekledikleri tüm alıştırmaları görebilir ve bunları düzenleyebilir.

Şekil 4: Metindeki Hataları İşaretleme İşleminde İlk Adım (Alıştırmalarım Sayfasından Bir Görüntü)

Yazım Denetimi

Deneme Öğretmen
Hesabım Çıkış

Alıştırmalar

Alıştırma Ekle

Alıştırmalarım

Performans İzleme

Hata Etiketleri

Alıştırmalar

Sayfada 10 kayıt göster

Ara:

Başlık	Bitiş	Kod	İşlemler
Alıştırma Başlığı	2020-07-17	63yaz1594633735den	

Metin Başlığı

Große Da-Vinci-Ausstellung

İşlemler

Başlık Bitiş Kod İşlemler

1 kayıttan 1 - 1 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki 1 Sonraki

Copyright © 2020 Yazım Denetimi. Tüm Hakları Saklıdır.

Yukarıdaki şekilde alıştırmalarım sayfasından örnek bir görüntü gösterilmektedir. Bir alıştırmaya eklenmiş metinlerdeki hataları işaretlemek için ilk adımda alıştırma başlığının yanındaki butona tıklanarak alıştırma içindeki metinler listelenmelidir.

İkinci adımda ise metin başlığının sağ tarafındaki mavi renkli hata işaretleme veya diğer adıyla görev ekleme butonuna tıklanmalıdır. Bu butona tıkladığında açılan sayfa Şekil 5'teki gibidir:

Şekil 5: Metindeki Hataları İşaretleme İşleminde İkinci Adım (Hata İşaretleme Sayfasından Bir Görüntü)

Şekil 5'te görüldüğü gibi bir hata işaretleme sayfası açılıp metindeki hatalar fare imleci yardımıyla seçildikten sonra sayfanın sağ tarafındaki "görev bilgileri" başlığının altında ilk olarak hatalı olarak seçilmiş kelime veya kelime grubu gösterilir. Böylece öğretmen kelimeyi veya kelime grubunu tam olarak işaretleyip işaretlemediğini görebilir.

İkinci metin kutusuna öğretmen tarafından hatalı olarak işaretlenen yazılı ifadelerin doğru kullanım şekli yine öğretmen tarafından yazılır.

Üçüncü metin kutusuna ise alıştırmaları çözerken öğrencilere yardımcı olabilecek bazı ipuçları yazılır. Örneğin, işaretlenen hata üçüncü tekil şahıs fiil çekimiyle ilgili bir hataysa öğrencinin ana dilinde veya hedef dilde "fiil çekimlerini kontrol et!" gibi bir ipucu yazılarak öğrencinin yazım yanlışını düzeltmesinde yardımcı olunabilir. Ayrıca hatalı kullanımın doğrusu direkt verilmeyip ipuçlarıyla öğrencinin kendisinin keşfetmesi istendiği için daha kalıcı bir öğrenim sağlanabilir.

Dördüncü metin kutusu, öğrencilerin hata yaptığı konular için konu anlatım linki eklemeye imkân vermektedir. Öğretmen tercihine göre kendi hazırladığı bir konu anlatım materyaline, konu anlatımı yapan bir YouTube videosuna, bir internet sitesine vs. yönlendirme yapabilir. Öğrenciler alıştırmayı çözerken yanlış cevap verdiklerinde

yanlış cevabın üzerine tıklayıp konu anlatım linklerine erişebilir.

Beşinci metin kutusu olan etiket kutusuna ise işaretlenen hatayla ilgili anahtar kelime veya konu başlığı şeklinde bir etiket girilebilir. Bu etiketleme işlemi sayesinde tüm metinlerin ve hataların işaretlenmesi bittikten sonra sınıfın genel durumu ve en çok hangi konuda hata yapıldığı kolay bir şekilde görülebilir. Öğretmen, tüm metin kutularını doldurduktan sonra "kaydet" butonuna tıklayarak ilk hata işaretlemesini kaydeder. Bu süreç metindeki tüm hatalar işaretlenene kadar aynı şekilde devam eder. İşaretleme yapılan hatalar mavi renkle gösterilmektedir. Böylece işaretlenen yerler işaretlenmemiş yerlerden daha kolay bir şekilde ayırt edilebilir. Ayrıca işaretlenen hatanın zorluğuna göre puan ayarlaması yapılabilir.

Hata işaretleme işleminin yukarıda aktarılan tüm adımları alıştırmaya içindeki tüm metinlere uygulanıp işlemler tamamlandıktan sonra artık öğrencilerle paylaşmaya hazır bir alıştırmaya elde edilmiştir. Bu alıştırmayı öğrencilerle paylaşmak için "alıştırmalarım" sayfasındaki alıştırmaya kodu kopyalanıp öğrencilere gönderilebilir. Örneğin Şekil 6'da yer alan alıştırmaya kodu sistem tarafından "63yaz1594633735den" olarak belirlenmiştir ve bir öğrenci sistemde bu konu aradığında direkt olarak ilgili alıştırmaya yönlendirilmektedir:

Şekil 6: Alıştırma Kodu

Alistirmalar				
Sayfada 10 kayıt göster		Ara: <input type="text"/>		
↑↓	Başlık	Bitiş	Kod	İşlemler
+	Alistirma Başlığı	2020-07-17	63yaz1594633735den	
↑↓	Başlık	Bitiş	Kod	İşlemler

1 kayıttan 1 - 1 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki 1 Sonraki

Yine sol menüde yer alan “performans izleme” butonu, hangi öğrencinin ne kadar metin üzerinde çalıştığını ve ne kadar doğru ve yanlış sayısına sahip olduğunu gösteren sayfayı yüklemektedir. Bu sayfada aynı zamanda hata etiketlerine göre otomatik olarak oluşan ve öğrencilerin hangi konularda ne kadar hata yaptığını gösteren

istatistikler de yer almaktadır. Öğretmenler bu sayfa sayesinde öğrencilerin performanslarını, derse olan ilgi ve alaka düzeylerini, sınıfın genel durumunu ve öğrencilerin hangi konuları anlamakta güçlük yaşadığını kolayca tespit edebilir. Performans izleme sayfasının örnek bir görüntüsü aşağıdaki gibidir (Şekil 7):

Şekil 7: Performans İzleme Sayfası

Yazım Denetimi					
Deneme Öğretmen Hesabım Çıkış					
Alistirmalar					
Performans İzleme					
Hata Etiketleri					
Alistirma Başlığı Alistirmasına ait Detaylı Öğrenci Performansları					
Sayfada 10 kayıt göster		Ara: <input type="text"/>			
↑↓	Ad	Soyad	Ö.Puanı / A.Puanı	Başarı Yüzdesi	Bitirme Yüzdesi
-	Öğrenci	Profili	30 / 50	% 75.00	% 75.00
Metin Başlığı		Metin Başarı Durumu		Metin İlerleme Durumu	
Große Da-Vinci-Ausstellung		2 Doğru 1 Yanlış 1 Soru Kaldı		Metin Tamamlandı.	
Ad	Soyad	Ö.Puanı / A.Puanı	Başarı Yüzdesi	Bitirme Yüzdesi	
1 kayıttan 1 - 1 arasındaki kayıtlar gösteriliyor					
Önceki 1 Sonraki					

Copyright © 2020 Yazım Denetimi. Tüm Hakları Saklıdır.

3.2. Platformun Öğrenciler Tarafından Kullanımı

Öğretmenler tüm metinleri sisteme ekleyip hata işaretlemelerini yaptıktan sonra alıştirmaların Şekil 8: Öğrenci Platform Girişi Ana Sayfa Görüntüsü

çözülmesi için metin sayısına göre öğrencilere belirli bir süre verir. Örneğin 10 günlük bir süre verildiğinde alıştirmalar öğrencilere 10 gün boyunca açık kalır. Platforma giriş yapan öğrenci ana sayfa olarak şekil 8'deki gibi bir sayfayla karşılaşır:

Yazım Denetimi				
Öğrenci Performans Bilgileri				
				
Toplam Alistirma Sayısı	Verilen Doğru Cevap Sayısı	Yanlış Cevap Sayısı	Genel Başarı Oranı	% 0
0	0	0		

Copyright © 2020 Yazım Denetimi. Tüm Hakları Saklıdır.

Şekil 8'de de görüldüğü gibi öğrenciler, platformun ana sayfasında bulunan sayılarla o zamana kadar kaç alıştırmayı çözdüğünü ve bu alıştırmalardaki doğruluk yüzdesini takip edebilir. Öğrenci ana sayfasında

bulunan “alıştırma çöz” butonuna tıkladığında açılan sayfa sayesinde öğretmenin kendisiyle paylaştığı alıştırma kodunu kullanarak ilgili alıştırmayı çözmeye başlayabilir:

Şekil 9: Alıştırma Koduyla Alıştırma Bulma ve Alıştırmaya Kaydolma

Şekil 9'da görülebileceği gibi öğretmeninden aldığı alıştırma koduyla arama yapan öğrenci; alıştırma başlığını ve alıştırmayı oluşturan öğretmenin adını görüp doğru alıştırmayı bulduğuna emin olduktan

sonra “alıştırmaya kaydol” butonuyla alıştırmaya kaydolabilecektir. Öğrenciler kaydoldukları tüm alıştırmaları sol menüdeki “alıştırmalarım” butonuna tıklayarak görebilecektir (Şekil 10):

Şekil 10: Öğrencilerin Kaydoldukları Alıştırmaları Gördüğü Sayfa

Şekil 10'da da görülebileceği gibi öğrenciler bu sayfa sayesinde hangi alıştırmaların ne kadarını tamamladığını ve bu alıştırmalardaki başarı oranını görebilecektir. Ayrıca çözmek istediği alıştırma

başlığının yanındaki “detaylar” butonuna tıklayıp alıştırmayla ilgili daha detaylı bilgilere ulaşabilir ve alıştırma içindeki metinlerden istediğini seçerek alıştırmayı çözmeye başlayabilir (Şekil 11):

Şekil 11: Öğrencilerin Alıştırmaları Detaylarını Gördüğü Sayfa

The screenshot shows a student dashboard for 'Alıştırma Başlığı' (Exam Title). The dashboard includes a header with the BNEJSS logo and 'Deneme Öğretmen' (Exam Teacher). A 'Kayıt Tarihi: 13.07.2020' (Registration Date) is displayed. The main content area shows exam statistics: 'Bitiş Tarihi' (End Date) is 17.07.2020, 'Toplam Metin Sayısı' (Total Text Count) is 1, 'Alıştırma Toplam Puanı' (Exam Total Score) is 50, 'Sizin Puanınız' (Your Score) is 0, and 'İlerleme Durumu' (Progress Status) is % 0.00 Tamamlandı (Completed). Below this, there is a section for 'Metin Bilgileri' (Text Information) with the title 'Alıştırma Başlığı' and the text 'Große Da-Vinci-Ausstellung'. A 'Çözmeye Başla' (Start Solving) button is visible at the bottom right of the text information section.

Şekil 11’de bir alıştırmının detaylarının gösterildiği sayfa yer almaktadır. Öğretmenin alıştırmaya eklediği metinler “metin bilgileri” sekmesi altında sıralanmaktadır. Öğrenci bu metinlerin sağ tarafındaki “çözmeye başla” butonunu kullanarak alıştırmaya içindeki istediği metni çözmeye başlayabilir.

Alıştırmayı çözmeye başlayan öğrencinin önüne getirilen metinde daha önce öğretmenin hatalı

olarak işaretlediği yerler mavi renkle gösterilir. Ekranın üst kısmında öğrencinin o alıştırmada kazandığı toplam puan yazmaktadır. Hataları düzeltmeye başlamak için metindeki işaretli yere tıklayarak öğrenci, öğretmenin seçili hatayla ilgili daha önce sisteme girmiş olduğu ipucunu ve seçtiği hatanın doğrusunu yazabileceği boş bir metin kutusu görmektedir (Şekil 12):

Şekil 12: Alıştırma Çözme Sayfasından Bir Görüntü

The screenshot shows the 'Metni Çöz' (Solve Text) page. The top bar displays 'Alıştırmadaki Toplam Puanın: 30 / 50' (Exam Total Score: 30 / 50) and 'Bu Metindeki Toplam Puanın: 30 / 50' (Total Score in this Text: 30 / 50). The page is divided into two main sections: 'Metin Bilgileri' (Text Information) and 'Kelime Bilgileri' (Word Information). The 'Metin Bilgileri' section shows the text 'Große Da-Vinci-Ausstellung' with several words highlighted in green (berühmten, haben) and red (sind). The 'Kelime Bilgileri' section shows the selected word 'Seçili Kelime' as 'Die Besucher mehr als 160 Bilder, Zeichnungen und Modelle von da' and the 'Doğru Yazılışı' (Correct Spelling) as 'Seçili metnin doğru yazılışını giriniz'. There is also a 'Yardımcı fiilin cümle içindeki konumu?' (Position of the auxiliary verb in the sentence?) field and a 'Puanı:10' (Score: 10) field. A 'Cevabımı Gönder' (Send My Answer) button is located at the bottom right.

Şekil 12’de görüldüğü gibi doğru bir şekilde düzeltilen hataların rengi yeşile döner ve hatalı yazımın yerini doğru yazılışı alır. Düzeltilemeyen ve yanlış bir deneme yapılan hatalar kırmızı renge döner. Öğrenci kırmızı renkle işaretlenen hataların üzerine tıkladığında öğretmenin hata işaretlemesi

sırasında konu anlatımı için linkini girdiği sayfaya yönlendirilir. Böylece tam olarak öğrenemediği konuları yeniden gözden geçirebilir. Metinde henüz çözülmemiş görevler ise mavi renktedir. Öğrenci bunların üstüne tıklayarak görevleri çözmeye devam edebilir. Alıştırma içinde birden fazla metin

varsa bir metindeki görevleri bitiren öğrenci sağ üst köşedeki ok simgeleri sayesinde alıştırma içindeki diğer metinlere geçiş yapabilir.

4. SONUÇ

Dünyada uzaktan eğitime olan yönelimin giderek arttığı görülmüştür. Bu yönelim dünyayla paralel bir şekilde Türkiye’de de artmaktadır. Günümüzde uzaktan eğitimin merkezinin dijital teknolojiler olduğu bilinen bir gerçekliktir. Bu nedenle uzaktan eğitimin başarısı için dijital ortamlarda verimli bir şekilde kullanılabilecek kaynaklar geliştirilmelidir. Yüz yüze eğitimde kullanılan birçok yöntem ve uygulama dijital ortamlara aktarılmaya elverişlidir. Yabancı dil öğretimi söz konusu olduğunda yüz yüze eğitimde önemli bir yer tutan yazılı metinlerdeki hatalara ilişkin geri bildirim uzaktan eğitim için dijital ortamlara aktarılmaya uygun görülmüş ve bu çalışmada bu amaca yönelik bir çevrim içi platform geliştirilmiştir.

Geliştirilen bu platform sayesinde uzaktan yabancı dil eğitimindeki öğrenciler bir yandan kendi yazılı hatalarıyla birlikte sınıftaki diğer öğrencilerin de yazılı hataları üzerinde çalışıp eksiklerini kapatabilir, diğer yandan alıştırılmaları çözerken benzer dil seviyesindeki sınıf arkadaşları tarafından oluşturulmuş birçok metni okumak durumunda kalacağı için okuma pratiği ve yeni kelime öğrenimi sağlayabilir. Hata düzeltme alıştırılmalarının temelini oluşturacak yazılı ödevler belirli konular ve amaçlar çerçevesinde verilirse, hata düzeltme alıştırması sırasında diğer öğrencilerin de metinlerini okuyan öğrenciler o konuda farklı bakış açılarıyla yazılmış şeyleri de görüp daha derinlemesine bilgi edinebilir ve empati yeteneğini geliştirebilir.

Bu çalışmanın ikinci bölümünde yazılı hata düzeltme şekillerine değinilip her birinin olumlu ve olumsuz yanları üzerine konuşulmuştur. Platformun geliştirilmesinde her bir hata düzeltme şeklinin olumlu görülen tarafları alınıp karma bir biçim ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bununla birlikte hata düzeltme biçimlerinin olumsuz etkilerini en az düzeyde tutmak hedeflenmiştir.

Sonuç olarak bir prototip olarak geliştirilen bu platformla uzaktan yabancı dil eğitiminde yapılabilecek uygulamalara bir örnek sunmak istenmiştir. Bu platform yeni fikirlerle geliştirilip çok daha kullanışlı ve yararlı bir hale getirilebilir. Örneğin uzaktan yabancı dil eğitimi veren kurumlar bu tarz yazılı metinlerdeki hataları düzeltme alıştırılmaları düzenlemeye olanak veren sistemleri kendi otomasyon ve e-ders sistemleriyle entegre bir şekilde kullanabilirler. Böylece hem sistemin kullanımı daha pratik bir hale gelebilir hem de

özellikle üniversitelerin e-ders sistemleri öğrencilere daha interaktif bir deneyim sunabilir.

KAYNAKÇA

- AOÖÇ. (2013). Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi: Öğrenim, Öğretim ve Değerlendirme (2. Baskı). Frankfurt/Main: telc.
- Arat, T., & Bakan, Ö. (2011). Uzaktan eğitim ve uygulamaları. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi, 14(1-2), 363-374.
- Babanoğlu, M. P., Ağcam, R., & Badem, N. (2018). Explicit and implicit written corrective feedback in higher EFL education: Evidence from Turkey. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 19(3), 104-116.
- Bastrikin, A. (2020). Online education statistics. Çevrimiçi: <https://educationdata.org/online-education-statistics/>, Son erişim tarihi: 13.07.2020.
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 3(2), 85-124.
- Can, E. (2019). Açık ve uzaktan yükseköğretim mezunları üzerine bir değerlendirme. Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 5(3), 81-105.
- Çiftçi, A. (2015). Örgün eğitim-öğretim ile yaygın eğitim-öğretim ikilemi üzerine. Yeğitek, (12), 42-45.
- Devran, Y., & Elitaş, T. (2017). Uzaktan eğitim: Fırsatlar ve tehditler. AJIT-e: Bilişim Teknolojileri Online Dergisi, 8, 31-40.
- Blaska, A., & Krekeler, C. (2015). Fehlerkorrektur im studienbegleitenden und -vorbereitenden Deutschunterricht. Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht, 20(1), 140- 158.
- Ellis, R. (1997). Second language acquisition. New York: Oxford University Press.
- Ellis, R. (2009). A typology of written corrective feedback types. ELT journal, 63(2), 97- 107.
- Ergüney, M. (2015). Uzaktan eğitimin altı evresi. Yeğitek, (12), 25-30.
- Eslami, E. (2014). The effects of direct and indirect corrective feedback techniques on EFL students’ writing. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 98, 445- 452.
- Jobeen, A., Kazemian, B., & Shahbaz, M. (2015). The role of error analysis in teaching and learning of second and foreign language. Education and Linguistics Research, 1(2), 52-62.
- Kaya, Z. (2002). Uzaktan eğitim. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kırık, A. M. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye’deki durumu. Marmara İletişim Dergisi, (21), 73-94.
- Kleppin, K. (1998). Fehler und Fehlerkorrektur. München: Goethe-Institut.
- Kleppin, K. (2010). Fehleranalyse und Fehlerkorrektur. H.-H. Krumm, C. Fandrych, B. Hufeisen ve C. Riemer (Der.) Deutsch als Fremd- und Zweitsprache: Ein internationales Handbuch (S. 1060-1072) içinde. Berlin/New York: Walter de Gruyter.
- Lewandowski, T. (1984). Linguistisches Wörterbuch. Heidelberg: Quelle & Meyer.
- MEB. (2020, 19 Haziran). Türkiye uzaktan eğitim istatistikleriyle dijital dünyanın listelerini zorladı. Çevrimiçi: <https://www.meb.gov.tr/turkiyeuzaktan->

- egitim-istatistikleriyle-dijitaldunyanin-
listelerinizorladi/haber/21158/tr, Son erişim tarihi:
14.07.2020.
- Sachs, R., & Polio, C. (2007). Learners' use of two types of written feedback on an L2 writing task. *Studies in Second Language Acquisition*, 29(1), 67-100.
- Uzun, K., & Köksal, H. (2020). Direct vs indirect written corrective feedback: An action research. *Trakya Eğitim Dergisi*, 10(1), 169-182.
- Van Beuningen, C. G., De Jong, N. H., & Kuiken, F. (2008). The effect of direct and indirect corrective feedback on L2 learners' written accuracy. *ITL-International Journal of Applied Linguistics*, 156(1), 279-296.
- White, C. (2003). *Language learning in distance education*. New York: Cambridge University Press.